

ZPRÁVY SVU

SPOLEČNOSTI PRO VĚDY A UMĚNÍ
CZECHOSLOVAK SOCIETY OF
ARTS AND SCIENCES, INC. ISSN

Ročník XXXVI.

listopad-prosinec 1994

Číslo 6

President:

Miloslav Rechcigl, jr.
1703 Mark Lane
Rockville, MD 20852

Secretary General:

Blanka Kuděj
7 Stonycrest Rd.
White Plains, NY 10604

Treasurer:

Frank L. Mucha
90 Briarcliff Rd.
Tenafly, NJ 07670

Z proslovu nově zvoleného předsedy SVU dr. Miloslava Rechcígl

Dovolte mi, abych vám nejdříve poděkoval za důvěru, kterou jste mi projevíli volbou za nového předsedu SVU. V minulosti bývalo tradicí, že nově zvolený předseda při banketu pronesl řeč, bohužel formát newyorské konference to nedovoluje. Nicméně rád bych využil této příležitosti říct alespoň pár slov o dnešním stavu Společnosti tak, jak já ho vidím a zároveň něco o plánech pro budoucí činnost SVU.

Je jasné, že SVU vstupuje do kritického období svého vývoje. Vzhledem k politickým změnám ve staré vlasti dochází nepochybně k určité apatii v řadách našich členů a vyskytují se i hlasy, že Společnost již „de facto“ splnila své poslání a že přišel čas, abychom její činnost zastavili. Já osobně s tímto názorem nesouhlasím. Euforie prvních porevolučních let v naší vlasti již dávno vyprchala a zdá se, že další vývoj v českých zemích i na Slovensku bude dlouhodobý. Přes nepochybné schopnosti a velké snažení našich lidí doma, obě republiky budou potřebovat pomoc zvenku, mají-li dosáhnout stavu, v jakém byly za první ČR.

Domnívám se, že SVU svým obrovským kapitálem intelektu, znalostí a zkušeností je nad jiné povolána takovou pomoc poskytnout. Ačkoliv by bylo jistě nesprávné, kdybychom našim doma vnucovali své názory a plány, na druhé straně jsme ve velmi dobré pozici poskytovat informace a usnadňovat kontakty na světovém fóru, obzvláště v akademických kruzích — budou-li si to tam doma přát. Na tomto poli je naše síla a ohromný potenciál, kterého dosud nebylo plně využito. Jsem pevně přesvědčen, že SVU ještě zdaleka nedokončila svoje poslání a že její zlaté období se projeví teprve v budoucnosti.

Jsem si plně vědom zhoršující se finanční situace Společnosti, jakož i ostatních administrativních problémů, které ztěžují její činnost. Naším prvním úkolem bude tuto situaci napravit tak, aby se SVU mohla věnovat novým úkolům, které ji čekají.

Jako první krok nové administrace považují kritické zhodnocení dnešního stavu Společnosti a přípravu agendy pro budoucí činnost. Co nejdříve budeme muset provést fiskální reformu v našem hospodářství, založenou na ekonomických principech a vyrovnaném rozpočtu. Bude naší snahou pravidelně informovat členstvo o postupech a výsledcích, popřípadě o nových problémech, jimž bude nutno čelit.

Je pochopitelné, že předsednictvo nebude moci dělat veškerou práci samo. Obracím se proto k celému našemu členstvu s výzvou, aby se připojilo k práci na společných cílech, jak v šíření české a slovenské kulturní tradice ve světě, tak v úsilí, aby se naše vlast znovu dostala do čelního místa Evropy, na kterém před druhou světovou válkou stála a kam také patří.

Děkuji vám.

Valná hromada SVU

Letošní valné shromáždění SVU bylo svoláno na 29. říjen o půl třetí odpoledne do International House, Columbia University v New Yorku, u příležitosti konference SVU o současné české a slovenské kultuře. Pro nedostatečný počet členů, schůze byla odročena o jednu hodinu, jak stanovy předepisují, za účasti členů jejichž počet přesahoval kvorum.

Schůzi řídil předseda SVU prof. Zdeněk Slouka a výkonný místoředseda dr. Tomáš Gibián. Po schválení zápisu z poslední valné hromady následovaly zprávy jednotlivých funkcionářů za minulé administrativní období. Předseda Společnosti prof. Slouka se ve své zprávě soustředil na průběh a výsledky 17. světového kongresu SVU, který se konal v Praze ve dnech 26.-29. června t.r. a který přes veškerá očekávání měl nesmírný úspěch. Prof. Slouka zdůraznil, že to bylo především zásluhou dr. Míly Rechcígla, který kongres organizoval za velmi agilní spolupráce pražské místní skupiny SVU. Kongres byl úspěšný po všech stránkách, i po stránce finanční. Finanční úspěch nebyl ovšem nijak nahodilý, byl však výsledkem plánování a snah organizátorů zajistit co největší účast amerického a kanadského členstva, což se skutečně podařilo. Podle zprávy pokladníka kongresu dr. Blanky Kudějové se ze zahraničí registrovalo na kongresu přes 350 účastníků. Profesor Slouka též referoval o právě skončené konferenci pořádané bratislavskou místní skupinou na téma „Veda a umenie nepoznají hraníc.“ O této konferenci, která se též velice vydařila a která svědčí o vitalitě bratislavské skupiny, bude referováno později.

Zprávy SVU (SVU News), Editor Andrew Elias, 10713 Howerton Avenue, Fairfax, VA 22030. Date of issue: listopad-prosinec 1994, Volume 36, No. 6. Issued bimonthly. Published by Czechoslovak Society of Arts and Sciences, Inc. Office of publication: Mrs. R. Bunza, 190-17A, 69th Ave., #2A, Flushing, N.Y. 11365. Tel.: (718) 454-1356. Annual subscription price: members \$2.00; non-members \$6.00.

Typography by Typrints Co., 26 Gruber Drive, Glen Cove, NY 11542.

Second class postage paid at Flushing, N.Y.

Postmaster: Send address changes to ZPRÁVY SVU, Mrs. R. Bunza, 190-71A 69th Avenue, #2A, Flushing, N.Y. 11365.

Po zprávě prof. Slouky následovala zpráva výkonného místopředsedy dr. Tomáše Gibiána a generální tajemnice prof. Věry Bořkovcové, kteří ve svých zprávách shrnuli řadu problémů administrativního a finančního rázu, jimž musilo předsednictvo SVU čelit. Dr. Bořkovcová současně referovala o udělení studentské ceny SVU za rok 1994 Jonu B. Youngs z Jackson School of International Studies, University of Washington za jeho esej „The Post-Communist Czech Republic: Out of the Wilderness.“

Poté přišel na řadu pokladník František Mucha, který podal detailní zprávu o finančním stavu Společnosti. Z jeho zprávy bylo patrné, že se SVU nachází ve vážné finanční situaci, neboť její výdaje — především za zpravodaje — zdaleka přesahují její příjmy. Potěšující zprávou bylo, že pražský kongres nejenom, že nebyl ztrátový podnik, ale, že de facto skončil s pěkným přebytkem, takže celková bilance není tak tragická, jak mohla být. Na doporučení revizora účtů Franka Marlowa valné shromáždění udělilo odcházejícímu předsednictvu absolutorium. Při té příležitosti bylo však konstatováno, že zatímco letošní kongres byl naležitě vyúčtován, dosud nebyly předloženy veškeré doklady z předešlého kongresu.

Dalším bodem na programu byla zpráva skrutátorů o výsledku voleb, kterou přečetla jménem nominační komise prof. Zdenka Pospíšilová. Celá kandidátní listina, tak jak byla původně navržena nominační komisí, ve složení jak byla otištěna v posledních *Zprávách SVU* a *SVU Bulletinu*, byla schválena velkou většinou hlasujících členů.

Řízení schůze se pak ujal nově zvolený předseda SVU dr. Miloslav Rechcigl, který představil valnému shromáždění členy nového předsednictva a pronesl krátký proslov o současném stavu Společnosti a o jeho plánech pro budoucí činnost SVU. Ve svém projevu, jehož text se nalézá na jiném místě, vyslovil názor, že Společnost zdaleka nesplnila svůj účel a že její zlaté období teprve přijde. Pokud se týče nynějšího neuspokojivého finančního stavu, vyslovil naději a přesvědčení, že finanční situace se dá napravit a vyzval členstvo, aby se připojilo k práci, která povede SVU do dalších horizontů a která podníká zájem a nadšení mezi členstvem, tak jako tomu bývalo v prvních letech budování a rozkvětu SVU.

V debatě, která následovala, se pak diskutovalo o specifických návrzích revizora účtů Franka Marlowa na zvýšení příjmu Společnosti, jmenovitě otázka zvýšení členských poplatků, omezení osvobození od placení pouze pro nemajetné členy, vrácení se k praxi vybírání jednotlivých členských poplatků ústředním pokladníkem SVU a zamezení evropským skupinám, by si ponechávaly část členských poplatků pro svoji činnost. O posledních dvou bodech se též hlasovalo. Valné shromáždění téměř jednomyslně hlasovalo pro přijetí návrhu revizora účtů, aby v budoucnosti jednotlivé členské poplatky byly posílány přímo ústřednímu pokladníkovi SVU bez jakýchkoliv srážek pro činnost místních skupin. Místní skupiny si musí na svoji činnost vybírat anebo vydělávat samy, po způsobu washingtonské místní skupiny a ostatních amerických a kanadských skupin.

Schůze nového předsednictva SVU

Nově zvolené předsednictvo SVU konalo svoji první schůzi 30. října 1994 o 9. hodině ranní v budově New York Psychiatric Institute při Columbia University v New Yorku. Schůze se zúčastnili všichni členové předsednictva s výjimkou dvou omluvených místopředsdů, kteří byli v současné době v Praze. Podmínky kvóra byly tak splněny, takže se předsednictvo mohlo právoplatně usnášet.

Schůzi řídil předseda dr. Miloslav Rechcigl, který po zahájení vytyčil úkoly nového předsednictva, jmenovitě: 1) stabilizovat finanční základnu; 2) odstranit apatii členstva; 3) zjednodušit a zlepšit administraci a zavést efektivní management; 4) zrevitalizovat činnost Společnosti; a 5) pravidelně informovat členstvo o své práci.

Poté Rechcigl shrnul postupy, *modus operandi* a zásady, jimiž se bude nové předsednictvo řídit. Zdůraznil nutnost, aby předsednictvo pracovalo jako jednotný tým a integrovaný celek. Účast na schůzích bude povinná a předsednictvu bude vyhrazeno právo požádat o resignaci člena, který se nebude pravidelně schůzí účastnit anebo, když nebude plnit své povinnosti. Veškeré cestovní výlohy na schůze si budou členové předsednictva hradit z vlastních prostředků. Většina práce se bude dělat před schůzí a po schůzi; na schůzích se bude o výsledcích práce referovat a rozhodovat o dalších akcích. Předsednictvo musí být proaktivní a nikoliv pasivní. Problémy se budou podle možnosti řešit okamžitě, tak, aby „crisis management“ se omezila na minimum. Předsednictvo bude přísně dodržovat legální předpisy, jakož i principy etiky a nepolitčnosti.

Dalším bodem rozpravy bylo ujasnění a dohoda o dělbě práce mezi jednotlivými členy předsednictva. Předseda dal jasně najevo, že hodlá být opravdu proaktivním předsedou a že chce být o všem a včas informován, aby mohl podniknout další kroky, bude-li tomu třeba. Výkonný místopředseda Ján P. Skalný, kromě příležitostného zastupování předsedy, bude mít na starosti otázky administrace a managementu. Věra Bořkovicová se bude starat o místní skupiny; Katherine Davidová-Fox o periodika a publikace SVU; Eva Maříková Leeds o otázky financí; Josef Machač o členské záležitosti; Václav Rajlich o problematiku databáze; Pavel Novák a Juraj Slávik o technickou a kulturní spolupráci s našimi kolegy a s institucemi v Československu a na Slovensku; a Dagmar Hasalová-White byla pověřena otázkou kongresu a konferencí SVU.

V rámci své schůze předsednictvo učinilo též řadu rozhodnutí a sice:

- 1) schválilo nové směrnice pro redaktory *Zpráv SVU* a *SVU Bulletinu*, jakož i pro generálního tajemníka a pokladníka; 2) usneslo se publikovat prohlášení o dnešním stavu SVU a jeho výhledech do budoucna, na základě analýzy předsedy Rechcigla; 3) na návrh předsedy pověřil Bruce Garvera, profesora historie na University of Nebraska, novým redaktorem anglického časopisu SVU; a 4) jmenovalo novou členskou komisi ve složení J. Machač, B. Kudějová a E. Rechciglová.

Schůze skončila podle plánu přesně o 12. hodině polední. Příští schůze se bude konat 17. prosince ve Washingtonu.

Poděkování za ušlechtilou práci

Všichni, co měli co dělat s organizací 17. světového kongresu SVU, mají nepochybně dobrý pocit zadostiučinění, že se kongres vydařil. Zásahu na tom mají jak naši členové v zahraničí, tak i naši spolupracovníci v Praze. Rád bych touto cestou jménem SVU vyjádřil náš upřímný dík za jejich šlechetnou a obětavou práci.

Při přípravě programu byli obzvláště nápomocni Josef Anderle, Ivan Furda, Miroslav Grandtner, Petr Hahn, David Holeton, Bohuslav Kokta, Otakar Koldovský, Josef Machač, Josef Mestenhauer, Kristian Palda, Mírek J. Plavec, Josef Podzimek, Vlado Šimko, Rudolf Šturm a Dagmar Hasalová-White. Z pražské strany za program zodpovídal Jaroslav Folta.

Organizační věci v Praze měla na starosti Lenka Měchurová s pracovním týmem při Radě vědeckých společností. Za počítačovou techniku a její provedení byl zodpověden Martin Papcún. O zahraniční registraci se starala Eva Rechcíglová s Blankou Kudějovou. Manželé Blanka a Svát'a Kudějovi nesli též zodpovědnost za pokladní a finanční záležitosti kongresu.

Zásahu za pravidelnou publicitu kongresu v zahraničí mají především vydavatelé *Československého týdeníku* Petr a Věra Bískovi. K úspěšnému průběhu kongresu samozřejmě přispělo i porozumění a podpora předsedy SVU Zdeňka Slouky, předsedy Rady vědeckých společností Jaroslava Valenty a předsedy Akademie věd České republiky Rudolfa Zahradníka.

Jsmo vám všem za vaši ochotu a práci nesmírně zavázáni.

Za Organizační výbor 17. světového kongresu SVU

Miloslav Rechcíg, *předseda*

Prezident republiky

V Praze dne 26. června 1994

Vážení členové Společnosti pro vědy a umění,
vážení hosté,
vážení a milí přátelé,

dovolte mi, abych alespoň touto formou pozdravil Váš kongres. Je to již druhý kongres, který se koná v naší republice a musím se přiznat, že tato skutečnost mnohým lidem a často i mně připadá jako zázrak.

Sledovali jsme zde doma po mnoho let Vaši práci ve světě. Počet Čechů a Slováků, kteří získali významné postavení ve vědě, kultuře a umění v Evropě i v Americe, nás vždy naplňoval nejen údivem, ale především úctou. Byli jsme a jsme si velmi dobře vědomi, co tento Váš vklad znamenal pro prestiž Čechů a Slováků nejen v zahraničí, ale přirozeně i zde doma. Všichni víme velmi dobře, že není možné, aby se každý z Vás vrátil do vlasti a pracoval zde. Víme také, že by to nebylo ani uskutečnitelné. Jsme št'astni, máme-li v našich galeriích obrazy našich mistrů, stejně tak jako jsme št'astni, zní-li hudba našich autorů v našich koncertních sáních, naši vědci pracují v našich ústavech a učí na našich univerzitách. Ale nebylo by dobré, kdyby si kdokoliv myslel, že nás stejnou úctou a radostí nenaplnuje každý obraz našeho umělce ve světové galerii, hudba našich mistrů na světových pódiích, díla našich spisovatelů vycházející v cizině a přirozeně i to, že na renomovaných světových univerzitách učí naši rodáci a naši vědci pracují v prestižních vědeckých ústavech.

Politický a morální význam těchto skutečností je nesporný a byl bych št'astný, kdybyste věřili, že si to plně uvědomujeme.

Prosím, abyste těchto několik slov přijali nejen jako pozdrav, ale i jako poděkování Vám všem, kteří jste přijeli do Prahy, i těm, kteří přijet nemohli a v neposlední řadě těm, kteří se dnešního dne nedožili.

Přeji Vám vše dobré a Vašemu kongresu úspěch.

**Správa o konferencii
na tému „Veda a umenie nepoznajú hranice,“
organizovanej bratislavskou skupinou SVU
v Smoleniciach, 20.-21. X. 1994**

(vo forme listu prof. A. Tkáča dr. M. Rechcíglovi)

Milý priateľ'u,

d'akujem za fax z 23. 10. 1944 a blahoželám k zvoleniu za nového predsedu SVU. Poznajúc Tvoju húževnatosť a kvality sme presvedčení, že SVU sa v celosvetovej relácii bude rozvíjať v prospech vzdelania, medzinárodných kultúrnych kontaktov, pričom bude korektná spolupráca medzi českými a slovenskými miestnymi skupinami. V tomto duchu prebehla i naša konferencia v Smoleniciach „Veda a umenie nepoznajú hranice“, kde bol prítomný i pán prof. Zdeněk Slouka ako úradujúci predseda. Za českú delegáciu boli prítomní prof. Valenta, doc. Máder a dr. Měchurová, z pražskej Prezidentskej kancelárie ing. Novák. D'alej z predsedníctva SVU bol prítomný prof. Ďurovič z Lundu. Z pražských kolegov sa aktívne zúčastnili akad. maliar L. Macků, dr. Folta, dr. Svatoš, ing. Miholová a z USA prof. Hanák, ktorý t.č. prednáša na Univerzite v Olomouci. Novozaloženú košickú miestnu skupinu reprezentovala doc. M. Gálová spolu s ďalšími 4 členmi delegácie včítanie biskupa evanjelickej cirkve ThDr. Filo. Z celkového počtu 50 účastníkov bolo 27 z bratislavskej miestnej skupiny včítane 5 hostí ako nových kandidátov členov SVU Bratislava, a historika SAV prof. Dušana Kováča, brata slovenského prezidenta Kováča.

Akcia mala po intelektuálnej stránke vysokú úroveň vďaka špičkovej reprezentácii aktívnych pracovníkov z oblasti vedy, kultúry a teológie. Odznelo 20 prednášok zahájených a ukončených prof. Sloukom, ktorý vskutku bol dojatý v prostredí smolenického zámku Slovenskej akadémie vied, ale najmä štandardom prítomných, a tak si mohol urobiť iný obraz o Slovensku, než ako to poskytuje denná tlač, rozhlas a televízia a hlavne „politici“, často motivovaní túžbou po moci na princípe starodávnej overenej metódy vládnutia „divide et impera“. Naopak, celá konferencia sa rozvíjala v znamení tolerancie, občianskeho postaja so snahou deklarovať, že spoločné demokratické a duchovné dedičstvo, viažuce sa k obdobiu Československa, je nedeliteľné.

Aj keď všetky prednášky boli na vysokej úrovni, hlboký dojem zanechalo najmä vystúpenie dirigenta Zdeňka Bílka (označeného za najlepšího žiaka Václava Talicha, ktorý t.č., hoci býva v Bratislave, vedie dirigentskú školu v Prahe pre 15 amerických poslucháčov): „Václav Talich a Slovensko“. Václav Talich je aj zakladateľom Slovenskej filharmónie, ktorá t.č. oslavuje 45. výročie svojho založenia a ktorá práve dnes odcestovala na 1-mesačný zájazd do USA. V závere konferencie dominovala závažná predvídajúca prednáška kresťanského filozofa ThDr. Antona Srhoľca na aktuálnu tému „Európa na rázcestí medzi

nádejami a strachom“. Áno, Slovensko potrebuje Vaše priateľstvo, Váš záujem viacej ako kedykoľvek v histórii pri procese kryštalizácie demokracie a parlamentnej kontroly moci. Obyvateľstvo Slovenska musí súčasne odolávať drasticky zhoršenej ekonomickej situácii ako i poklesu životnej úrovne a najmä vysokej nezamestnanosti, lokálne až 23%. Za tohto stavu sa bývalým komunistom ľahko argumentuje: „Za nás to bolo lepšie.“ Je to dôsledok 40-ročnej ekonomickej štruktúry určovanej filozofiou studenej vojny a rozpadom hospodársky previazaného celku — Československa, presadenej niekoľkými politikmi oproti vôli väčšiny obyvateľstva.

Program zo Smoleníc Ti zasielame a o detailoch Ťa určite bude informovať prof. Slouka. T.č. jednotliví autori prednášok prislúbili súhrny v rozsahu 2-3 strán, ktoré budú podkladom pre spracovanie referátu do *Zpráv SVU*, ktorý Ti zašlem v najbližšom čase.

**SVU Conference on
CONTEMPORARY CZECH AND SLOVAK CULTURE**
International House of New York
500 Riverside Drive, New York, N.Y. 10027
October 29 and 30, 1994

CONFERENCE PROGRAM

Saturday, October 29

8:30-9:30 Registration

10:00-12:00 PANEL 1: *Music* (HOME ROOM)

Miroslav Turek (College of Mount St. Vincent): „The Relation of Music to the Czech Identity“

Jiří Hasil (Charles University): „The Development of Czech Music during the Time of the First Republic“

Zdenka Fischmann (Universidad de Panama): „Kamila and Dear Maestro“

PANEL 2: *Readings from Contemporary Works of Czech and Slovak Authors* (MURAL ROOM)

Czech selections by Peter Kussi (Columbia University)

Readings from the works of Michal Ajvaz, Jáchym Topol, Ludvík Vaculík, Pavel Řezníček, Svatava Antošová and Jiří Koftun by Václav Bartuška, Vladimír Papoušek, Leoš Rousek and Ondřej Tuček

Slovak selections by Mary Šimko (SUNY Health Science Center/Brooklyn V.A.M.C.) and Daniel Šimko (New York Public Library)

- 12:45-2:45 Readings from the works of L'ubomír Feldek, Ján Kostra, Ivan Krasko, Milan Rúfus, Ján Smrek, Martin Šimečka, Dominik Tatarka and Miroslav Válek by Naomi Kovandová, Daniel Šimko, Juraj Slávik, Zuzana Tomková and Zuzana Andreanská
 PANEL 3: *Literature 1: Czech Surrealism* (MURAL ROOM)
 and its Aura
 Marie Němcová-Banerjee (chair and discussant)
 Thomas Winner (Boston U.): "Czech Poetismus and Its Antecedents."
 Marie Němcová-Banerjee (Smith College): "Prague — Paris: The French Connection in Czech Surrealism"
 Veronica Ambros (University of Toronto): "Czech Surrealism and Dada"
 Andrew Lass (Mount Holyoke College): "Czech Surrealism Today"
- 3:00-6:00 PANEL 4: *Social Sciences* (HOME ROOM)
 Leopold Pospíšil (Yale University): "Concept of Culture"
 Jan Kuklík (Charles University): "Josef Čapek and His *A Message Written in the Clouds*"
- 7:30-9:30 GENERAL ASSEMBLY OF SVU (DAVIS HALL)
 Commemoration of the Czech National Holiday, introduced by an address of His Excellency Karel Kovanda, Ambassador of the Czech Republic to the United Nations. (DAVIS HALL)
 Address by the newly elected President of the Czechoslovak Society of Arts and Sciences dr. Miloslav Rechcigl.
 Reception (DAVIS HALL)

Sunday, October 30

- 8:30-9:30 Registration
- 9:30-11:30 PANEL 5: *Literature 2* (MURAL ROOM)
 Petr Bísek (*Československý týdeník*, N.Y.): „Jak se dělají krajské noviny v Severní Americe“
 Vladimír Papoušek (Jihočeská univerzita, České Budějovice): "The Works of Egon Hostovský"
 Alexander Levitský (Brown University): "The Relevance of the Baroque to Modern Czech Literature"
 Petr Bílek (Charles University): "Contemporary Czech Literature: Getting over the Hangover"
- PANEL 6: *Visual Arts* (HOME ROOM)
 Jaroslav Anděl (AV Editions, N.Y.): "Presenting Czech Artists and Movements in the West: Recent Exhibitions and Their Reception"

	Ondrej Rudavský (Brooklyn, N.Y.): “Carnival”, “Kikoh”, “No bed of roses” (Experimental Film and Video Presentation)
1:00-3:00	PANEL 7: <i>Teaching Czech and Slovak Language, Literature and Culture</i> (HOME ROOM) Oldřich Uličný (Charles University): “An Integrated Approach to Teaching Czech in Post-Elementary Grades (Občanská škola)” Marcela Ehrlich (Yale University): “Is It Possible to Learn Czech in Seven Weeks?” Edgar Adams (Roger Williams University, Rhode Island): “Coming of Age in Prague: An American Study Abroad Program in the Czech Republic” Jindřich Žežula (New York University): “Teaching American Students in Prague: The NYU Summer Program at Charles University” PANEL 8: <i>Architecture</i> (MURAL ROOM) Michael Young (Albany, N.Y.): “The Future of the Unique Czech Architectural Patrimony” Thomas Bitnar (N.Y.): “Prague Architecture Today” Martin Holub (M. H. Architects, N.Y.): “Designing in Prague in the Late Sixties and 25 Years Later”
3:30-5:00	Performance of A. Dvořák’s Rusalka (Vít Hořejš and The Czechoslovak-American Marionette Theatre) (DAVIS HALL)
5:30	Conclusion of the Conference

Z ČINNOSTI SKUPIN

Miestna skupina SVU Bratislava

Dňa 16. 3. 1992 sa uskutočnila ustanovujúca schôdza Spoločnosti pre vedy a umenie v ČSFR s pôvodným konceptom spoločnej aktivity na celom území Československa pod predsedníctvom prof. Rudolfa Zahradníka z Prahy. Významnou spoločnou akciou za účasti českej a slovenskej vedeckej a umeleckej reprezentácie bol XVI. medzinárodný kongres SVU v Prahe v dňoch 27. 6.-2. 7. 1992 spojený s návštevou Bratislavy. Bol to prvý kontakt s členskou základňou na Slovensku s predsedníctvom SVU-USA.

Po zániku Československa začiatkom r. 1993 sa Československá miestna skupina SVU premenila na dve úzko prepojené skupiny, na pražskú pod vedením prof. Zahradníka a na bratislavskú pod vedením prof. Alexandra Tkáča. Bolo vydané spoločné vyhlásenie, v ktorom sa obidve miestne skupiny zavazujú spoločne so všetkými príslušníkmi českej a slovenskej inteligencie doma i v zahraničí zasadiť sa o to, aby kvalita budúcich vzťahov Čechov a

Slovákov sa stala jedným z ich príspevkov ku svetovej kultúre. V tomto duchu sa táto kooperácia realizuje do dnešných dní.

Vedenie Slovenskej technickej univerzity v Bratislave sa pričínilo o to, aby sa pri rektoráte vytvorila organizačná základňa pre koordináciu činnosti miestnej skupiny SVU v Bratislave. Vtedajší rektor prof. V. Molnár a rovnako aj súčasný rektor doc. Igor Hudoba plne podporili tento program, dali k dispozícii pracovnícku pre organizačné práce, umožňujú používať moderné technické komunikačné prostriedky a poskytli aj kl'ubovú miestnosť na pravidelné stretávanie sa miestnej skupiny.

Prípravné práce vyústili v prvé zakladajúce stretnutie MS SVU v Bratislave, ktoré sa uskutočnilo dňa 16. 9. 1993 na Rektoráte STU, za účasti 19 osobností z oblasti vedy a umenia z celkového počtu 23 pozvaných. Pri príprave a počas konania ustanovujúceho stretnutia sme sa pridržovali „rokovacieho poriadku pre miestne skupiny“ z marca 1990. Bolo zvolené predbežné pracovné predsedníctvo, ktoré pripravilo stretnutie členskej základne na deň 21. 10., kde tajným hlasovaním bolo zvolené na najbližšie dva roky 1994 a 1995 toto predsedníctvo:

Predseda: Prof. Alexander Tkáč, DrSc., Nedbalova 19, 811 01 Bratislava, tel. 333 183

Podpredseda pre vedu: MUDr. Ladislav Macho, Sibirská 7, 831 02 Bratislava, tel. 251 875.

Podpredseda pre umenie: Jana Geržová, kunsthistorička, Topolčanská 25, 851 05 Bratislava, tel. 835 625.

Podpredseda pre koordináciu a manažment: Ing. Ján Morovič, riaditeľ City University, Mudroňova 47, 811 03 Bratislava, tel. 314 466.

Pravidelná činnosť s postupným formovaním obsahu i zamerania sa ustal'uje od začiatku roka 1994 a to stretávaním sa členskej základne raz mesačne v kl'ubovej miestnosti. Tento otvorený dialóg vedený v komornej atmosfére je zvyčajne zahájený vstupným príhovorom významnej osobnosti z oblasti kultúry, vedy, duchovnej sféry a politiky. Ustal'uje sa aj členská základňa v počte 47, z čoho z oblasti vedy sú registrovaní 33 členov z umenia a spirituality 14. Kompletný zoznam mien a adries sa súčasne zasiela d'alším faxom. Ukazuje sa, že určitá skupina prejavuje permanentný záujem o stretávanie a zrejme tento zoznam sa bude kompletizovať, je možné, že počet sa ešte zmení.

Pôvodne členmi Bratislavskej miestnej skupiny boli aj vedeckí a umeleckí pracovníci z Košíc. Začiatkom tohto roka sme sa rozhodli vytvoriť samostatnú miestnu skupinu SVU v Košiciach v úzkej spolupráci so skupinou bratislavskou. Jej zakladajúca schôdza sa uskutočnila 23. mája t.r., kedy bol zvolený výbor v tomto zložení:

Čestný predseda: Prof. RNDr. Lev Bukovský, DrSs., rektor UPJŠ, Univerzita J. P. Šafárika, 041 54 Košice.

Podpredseda: Prof. Ing. Karol Marton, Baltická 11, 040 12 Košice, tel. 471 717.

Podpredsedníčka: Doc. RNDr. Tatiana Gavalcová, UPJŠ Košice, Prírodovedecká fakulta.

Členka výboru pre hospodárske záležitosti: Doc. Ing. Mariana Martonová, Baltická 11, Košice.

Členka výboru pre organizačné otázky: Doc. Ing. Miriam Gálová, Národná 62, 040 01 Košice, tel. 340 88.

Členka výboru pre kontakty SVU: Doc. RNDr. Klára Tkáčová, Kavečianská 17, 040 01 Košice.

Košická skupina v počte 19 členov sa schádza mesačne a má rozpracovaný celoročný program so vstupnými referátmi. Kompletný zoznam členov miestnej skupiny, ktorý sa priebežne ustáľuje, je súčasne faxom zaslaný do USA.

Programové diskusie o spolupráci medzi SVU Praha a SVU Bratislava sa realizovali z príležitosti medzinárodného XVII. kongresu SVU v Prahe 26.-29. 6. 1994. V rámci tejto akcie sa uzavrela dohoda o spoločnom stretnutí pražskej, bratislavskej a košickej miestnej skupiny s prizvaním vedenia SVU z USA v dňoch 20. a 21. 10. t.r. v zámku SAV Smolenice. Prislúbená je aj účasť te-rajšieho predsedu SVU prof. Zdeňka Slouky. Prípravné práce na toto stretnutie sú v plnom prúde. Očakáva sa približne 50 účastníkov z oblasti vedy, umenia a spirituality na tému „Veda a umenie nepoznajú hranice“. Pripravujú sa diskusie na 4 tematické okruhy: I. oblasť kultúrno-historická, II. oblasť vedecká, III. oblasť umelecká a IV. oblasť spirituálna. Podrobný program sa krištalizuje v týchto dňoch a bude zaslaný do USA. Cieľom stretnutia je dokumentovať, že kultúrne a demokratické dedičstvo Československa je nedeliteľné. Bude snahou formulovať i ďalšie programové zameranie činnosti SVU v súlade s medzinárodnými aktivitami a s cieľom zapojiť do týchto aktivít strednú a mladšiu generáciu.

POCTY A ČINNOST ČLENŮ

Dr. Petr Černý, profesor mineralogie na University of Manitoba ve Win-nipegu, byl letos vyznamenanán Fried-richt-Becke medailí Rakouské Mine-ralogické Společnosti, a v loňském roce Loganovou medailí, nejvyšším uznáním jež Geological Association of Canada uděluje za významný přínos ke geologickým vědám v Kanadě. Tyto pocty, jakož i Past Presidents' Medal od Kanadské Mineralogické Společnosti, oceňují rozsáhlou vědeckou produkci a pedagogickou činnost dr. Černého během 25 let od jeho příchodu do Kanady.

Profesor Černý je specialistou v oboru mineralogie, geochemie a pet-rogeneze žulových pegmatitů-ložisek několika nerostných surovin a četných kovů, jež mají široké uplatnění v prů-myslových high-technology oborech: lithia, berylia, cesia, tantalu, galia a jiných. Tyto prvky a jejich sloučeniny vynikají exotickými vlastnostmi, pro něž jsou v mnoha oborech nenahra-ditelné: např. tryskové motory, kostní protézy, nukleární reaktory a elektro-nika počítačů jsou bez nich nemysli-telné. Jsou to však také prvky vzácné, přítomné v zemské kůře jen ve stopo-

vém množství, a pouze zřídka lokálně zkoncentrované. Práce dr. Černého je primárně zaměřena na „čistou vědu“, nachází však mnoho aplikací v průzkumu, hodnocení a těžbě ekonomických ložisek tohoto druhu, a poskytuje podklady k vývoji metod prospekce zrudněných pegmatitů.

Četné funkce ve vědeckých společnostech (např. Société de Géologie Appliquée, Mineralogical Association of Canada), přednášky vyžádané pro mezinárodní kongresy (mj. International Mineralogical Association 1974, 1986, 1990), semináře a kurzy pro akademické a průmyslové kruhy (e.g. Karlova universita, Università di Roma), redakce a spoluautorství knižních publikací a sborníků (např. Granitic Pegmatites in Science and Industry 1982; Lanthanides, Tantalum and Niobium 1989) akcentují dílo dr. Černého, jež bylo již dříve oceněno významnými poctami v Kanadě a zámoří: mj. členstvím v Royal Society of Canada, medailí A. H. Dumonta od Sociétés Géologique de Belgique, čestným doktorátem a zlatou medailí Masarykovy university, Bořického medailí university Karlovy a čestným člens-

tvím v České Geologické Společnosti.

Milan Hasal byl povýšen na plukovníka „in memoriam“ z rozkazu ministra Obrany České republiky 8. července, 1994 v Praze.

M. Hasal, syn armádního generála Antonína Hasala, byl dělostřeleckým důstojníkem a absolventem vojenské akademie v Hranicích. Během 2. světové války byl vězněn ve Svatobořicích a Kounických kolejích v Brně pod SS komandem. Před zatčením byl jedním z původních členů Zpravodajské brigády, vytvořené z rozpuštěného oddílu vodních skautů. Zpravodajská brigáda dodávala zpravodajský materiál spojencům a jednotkám domácího odboje po celou dobu války. V posledních dnech války v době obléhání Brna uprchl z vězení a s partyzány se zúčastnil bojů o Brno.

Po válce sloužil v Československé armádě. V roce 1948 odešel s rodinou do exilu. Byl dlouholetým tajemníkem Washingtonské odbočky Československých Důstojníků v Exilu. Až do své předčasné smrti v r. 1979 pracoval pro World Bank ve Washingtonu. Plukovník Milan Hasal byl také členem SVU.

Dlouhá cesta JUDr. Jaroslava Němce, zakladatele Společnosti pro vědy a umění, skončila tam kde začala - v jeho rodišti Ořechové u Uherského Hradiště. Podle přání zesnulého, převezla Lučmila Němcová urnu s popelem na Moravu a 8. října 1994 nechala ji uložit na místním hřbitově. Dr. Jaroslav Němec zůstal celý svůj život věrný Masarykově republice a jejím ideálům.

Výber z galérie našich vedcov a umelcov

Dr. Leopold Jaroslav Pospíšil

narozen 26. dubna 1923 v hanácké metropoli Olomouci, je jedním z nejvzdělanějších členů SVU.

Po maturitě na reálném gymnáziu v rodném městě studoval práva na Karlově univerzitě v Praze a filosofii na Masarykově univerzitě v Ludwigsburgu v Německu; pokračoval pak ve studiích v Americe, a to na Willamette University ve městě Salem v Oregonu, kde získal Bachelor of Arts Degree v oboru sociologie. V roce 1950 přesídlil do města Eugene na University of Oregon a tam předsedlal na studium antropologie, které dovršil doktorátem na Yale University v New Haven ve státě Connecticut. Dr. Pospíšil má rovněž čestný doktorát univerzity Willamette; a v roce 1991 mu byl na Karlově univerzitě v Praze udělen doktorát práv, který mu byl upřen Vítězným únorem 1948.

Dr. Pospíšil zcestoval půl světa — za posledních 40 let žil, bádá a pracoval nejen na univerzitě Yale, ale také mezi Indiány plemene Hopi ve státě Arizona, zkoumal poměry Eskymáků na Aljašce a tyrolských sedláků v Obernberg-údolí v Rakousku. To vše za vydatné podpory nejručnějších institucí, na příklad nadace Ford, Guggenheim, Fulbright, a také Yale University.

Dr. Pospíšil byl přijat za člena americké National Academy of Sciences, New York Academy of Sciences a celé řady jiných vědeckých institucí a organizací. Již v roce 1950 pracoval jako výzkumný pracovník, jako asistent-profesor antropologie na oregonské univerzitě. Pak přešel na univerzitu Yale, kde působil v různých sekcích — jako ředitel Peabody Museum, jako instruktor, asistent, a profesor antropologie. V polovině let sedmdesátých přednášel antropologii na Manchester University ve Velké Británii, později byl činný na právnické fakultě mnichovské univerzity v Německu. Dr. Pospíšil je na slovo vzatý odborník v oboru antropologie, etnologie v oblasti New Guinea a Austrálie a Oceánie, v oboru antropologie práva, hospodářství a etnologie Evropy.

Napsal řadu knih a spoustu článků, z nichž zvláštní pozornosti — pro nás — jsou čtyři jeho pojednání, která byla publikována v *Hlasateli* pod titulkem „Empirická kritika Marxismu“. Dr. Pospíšil v nich mimo jiné uvádí, že Marxovy teorie socialismu jsou neověřitelné a tudíž nepravdivé, neboť lidské chování, jímž se Marxovy teorie často zabývají, nepodléhá žádným zákonitostem. Dr. Pospíšil čerpá ze svého antropologického výzkumu na Papuáncích a uvádí, že myšlení členů různých etnických skupin se podstatně liší — a to je důležitý faktor, kterého si Marx nikdy nebyl vědom. Naše chování, naše reakce vůči okolí závisí na našich zkušenostech, na vzdělání, na kvalitě našeho myšlení a na prvním místě na kultuře, do níž jsme se narodili.

Pospíšilova „Kritika Marxismu...“ si zaslouží, aby se jednou stal povinným studiem na českých a slovenských univerzitách.

Na tomto břehu se jeho čtyřicetiletá vědecká činnost na univerzitách, hlavně na Yale university, podstatně zasloužila o rozvoj současné antropologie.

Slovenskí a českí študenti medicíny v New Yorku

Mary T. Šimko, M.D., členka výbo-ru SVU v New Yorku, zorganizovala už po štvrtý rok prázdninovú trojme- sačnú nemocničnú prax v USA pre na- šich študentov.

V lete 1994 pracovali pri lôžku pa- cienta, spolu s americkými študentami medicíny, traja českí a jedna slovenská študentka z Lekárskej fakulty Karlovej univerzity v Prahe. Josef Stehlík, Lau- ra Krekulová, Myriam Turská a Martin Kloud boli vybraní pre prax v Brook- lyn VA Medical Center na základe výborného prospechu v štúdiách a dobrej znalosti angličtiny. Títo študenti reprezentovali svoju Alma Mater bez- chybným vystupovaním, dobrou zna- lost'ou medicíny a príkladným záujmom o pacientov.

Dr. Šimko umožnila tento program tým, že vybavuje bezplatné ubytovanie a stravovanie, ako i oficiálny registrár- sky certifikát zo State University of New York pre týchto študentov. Už druhý rok výdavky za letenky z Euró- py boli sponzorované vd'aka Open Society Fund. Tento program využíva príležitosť, ktorú americké predpisy umožňujú cudzokrajným študentom medicíny, ale nie hotovým zahranič- ným lekárom. Študenti môžu pracovať pri lôžku bez absolvovania rigoróz- nych amerických licenčných skúšok.

Program, ktorý vyšiel z iniciatívy dr. Mary Šimko, prebieha už po štyri roky a zúčastnilo sa ho sedem sloven- ských a sedem českých medikov. V ro-

ku 1990 a 1991 prišlo šesť študentov z Lekárskej fakulty Univerzity Ko- menského v Bratislave. Popri intenzív- nom lekárskom výcviku, študenti zís- kavajú neoceniteľné spoločenské skú- senosti z paralelného programu, ktorý zahŕňa kultúrne zariadenia na Man- hattane, návštevy na Princeton a Stony Brook University a kúpanie na piesoč- ných plážach Atlantiku.

Jedna z predchádzajúcich účastní- čok, dr. Bieleková z Bratislavy, po ná- vrate zo študentskej praxe v USA pro- movala v Bratislave magna cum laude a absolvovala rigorózne americké skúšky ECFMG. Teraz je už druhý rok na lekárskom postgraduálnom výcviku v USA, najprv na SUNY v Brooklyne, teraz na Boston University a teší sa na odbornú kariéru v Bratislave.

Tento program periodického výcvi- ku slovenských a českých študentov medicíny v Brooklyne sa už ustálil na- tol'ko, že sa hl'adajú formy formálnej- šej spolupráce s jednou zo slovenských alebo českých lekárskejších škôl.

Dr. Mary Šimko podáva touto ak- ciou príklad konkrétnej pomoci pri výchove odborníkov v obnovenej de- mokracii slovenskej a českej. Občian- ska krajanská angažovanosť je tu za- meraná na výchovu mladých nádej- ných profesionálnych generácií, ktoré budú mať rozhodujúcu úlohu pri zara- d'ovaní Čechov a Slovákov do západ- ného systému kultúrnych hodnôt.

September 1994

Studentská cena pro rok 1994

Komise pro Studentskou soutěž SVU (Student Awards Committee), sestávající ze členů prof. Věry Bořkovcové, prof. Josefa Anderle a prof. Ivo Feierabenda, oznámila předsednictvu SVU své rozhodnutí. Letošní cena za nejlepší studentskou práci s českou či slovenskou tematikou bude udělena studentovi z Jackson School of International Studies at the University of Washington, Seattle, WA. Je to graduate student pan Jon B. Youngs.

Jeho práce „*The Post-Communist Czech Republic: Out of the Wilderness*“ je skvěle napsána, důkladně zpracována a výborně dokumentována. Jasně z ní vyznívá vynikající pochopení pro problémy týkající se „vy-

rovnání s minulostí“. Pan Youngs vy-
zdvihuje ve své obšírné studii mnohé stránky, jak pozitivní, tak i problematické v životě nově zrozené České republiky. Rozsáhlá bibliografie svědčí o studentově hlubokém zájmu o náš národ a naši kulturu. Jeho práce je velmi objektivní a hodnotná a autor si plně zaslouží tohoto uznání.

Tato studentská cena znamená, že pan Jon B. Youngs obdrží od SVU pokladníka šek na \$250, jeho jméno bude uvedeno v našich zpravodajích a na valné hromadě v New Yorku a dostane na jeden rok bezplatné členství v SVU.

Přejeme výherci mnoho úspěchů v dalším studiu.

Z nových knih

Na Slovensku právě vyšla první část (z plánovaných čtyřech částí) memoárové knihy Dr. Ing. Michala Šumichrasta, pod názvem „... alebo byť slobodný.“ Táto vyše 90-stránková kniha je zaujímavým začiatkom celoživotnej odysey Slováka, ktorý začínal v Amerike jak mnohí z nás, no skončil jak málo z nás. (Vlastne on ešte neskončil. Sága jeho nevšedného života pokračuje ďalej.)

Na vnútornej stránke titulnej obálky, slovenský básnik napísal o tomto zväzku toto:

„Úprimné spomienky amerického Slováka, rodáka z Trenčína, na svoje mladé roky, keď sa ako vysokoškolač dostal do Slovenského národného povstania, až ho zatklو gestapo a uväznilo v Leopoldove. Po skončení vojny súbوje o politickú moc neveštili nič dobré. Ak mladý muž chcel byť slobodný a nechcel zostať v sovietskej sfére vplyvu, musel z vlasti odísť — emigrovať. Tak mu kázal triezvy rozum, túžba po poznaní a po slobode. Ide o prvú časť spomienok, ktoré potom pokračujú putovaním do Austrálie a usadením sa v novej vlasti — Spojených štátoch amerických. Vážne udalosti sú odl'ahčené autorovým svojším zmyslom pre romantiku, dobrodružstvo a zjednodušujúcou optikou na zložité životné zážitky.“

Kniha je k dostaniu za režiijnú cenu \$4.00 (plus poštovné) na adrese: The Czech Fund, 2101 L Street, N.W., Suite 403, Washington, DC 20037.

Třicet pět let od smrti Růženy Pelantové (13. 3. 1886–1. 9. 1959)

Dne 1. září 1994 uplynulo 35 let od úmrtí Růženy Pelantové, která jako první žena zastávala po druhé světové válce funkci prvního náměstka primátora hlavního města Prahy. Primátorem byl tehdy Petr Zenkl, který zhodnotil neúnavnou a obětavou práci Růženy Pelantové doma i v exilu v nekrologu, otištěném v *Českém Slově* v roce 1959.

Tento nekrolog vtělil i Jožka Pejskar do své knihy *Poslední pocta*, kde v kapitole, věnované Růženě Pelantové, ještě podrobněji líčí nejen její sociální a politickou práci doma i v exilu, ale i její účast v protinacistickém odboji, za kterou byla nacisty vězněna. Nejdůležitější jsou zhodnoceny zásluhy Růženy Pelantové v článku její exilové spolupracovnice Libuše Drobílkové, tajemnice Národní rady žen svobodného Československa v *Českém Slově* v roce 1986.

Urna s popelem Růženy Pelantové je dosud uložena na Českém národním hřbitově v Chicagu, který až do nedávna sdílela s urnami blízkých spolupracovníků a přátel: Alice Masarykové, manželů Zenklových a Františka Klátíla. Bylo by jistě na místě, aby i popel Růženy Pelantové našel poslední odpočinek v zemi, pro kterou celý život neúnavně pracovala.

Miloš Hudlický

Nezávislý

Československý týdeník

informuje o posledních událostech v bývalé Československé republice, kde máme stále dopisovatele. Aktuálními články pomáhá čtenářům vyznat se ve změnách sociálních a ekonomických. Věnuje se nejen životu krajských spolků, organizací a církví v Severní Americe, ale i obrodě tradičních a zakládání nových organizací, spolků a hnutí v České republice a na Slovensku a nesnadnému vývoji těchto nám drahých společností. Navíc, malý oznamovatel, uvařte si s námi, křížovka, vtipy a plná stránka sportu doplňují pestrou paletu tohoto dvojjazyčného čtrnáctideníku.

O ukázkové číslo si napište nebo zavolejte na:

Československý týdeník

26 Gruber Dr., Glen Cove, New York 11542, USA • 516/674-9438 • fax 516/671-3147

Z redakčnej pošty

Vážený pán Dr. Eliáš,

dovoľte mi, aby som sa vám pod'akoval za pozvanie na Svetový kongres SVU v Prahe a čo najsrdečnejšie aj za osobné sponzorovanie našej cesty a pobytu — čo by sme z vlastných prostriedkov neboli dokázali.

Naše vystúpenie sa stretlo so živým záujmom medzi poslucháčmi od Austrálie, cez Afriku, Európu až po Ameriku. Nasledovala skutočne bohatá a živá diskusia na okruhy otázok o najnovších výsledkoch historického bádania o SNP — v interpretáciach záverov našej medzinárodnej vedeckej konferencie k 50. výročiu SNP. Priložene posielam krátky materiál o konferencii.

Vážený pán doktor, pán dr. Jablonický, pani Dobríková i ja sme odchádzali z Prahy s pocitom zadosťučinenia a vd'aky organizátorom, ktorí nám toto všetko umožnili. Dovoľte mi, aby som aj pri tejto príležitosti vyjadril našu snahu spolupracovať s SVU a samozrejme s Vami osobne. Tešil som sa na osobné stretnutie, žiaľ' teraz okolnosti toto prekazili — verím, že v budúcnosti to bude možné.

So srdečným pozdravom,

PhDr. Ladislav Takáč, CSc., riaditeľ' Múzea SNP

Vážený pán doktor,

d'akujem vám za milý list a za príspevok, ktorý je v tomto čísle ZPRÁV. My sme Vám, pánu dr. Jablonickému a pani Dobříkovej veľ'mi povd'ační za organizáciu a vysokú úroveň sympózia o SNP. Počul som o ňom pochvalné vyjadrenia aj od iných členov SVU. Vašu spoluprácu veľ'mi vítame, jak nový predseda SVU Dr. M. Rechcigl, tak aj ja osobne. Ako som vám už spomenul v osobnom liste, SVU má v plánoch usporiadať nejaký menší zjazd na budúci rok v Bratislave, takže sa tam možno stretneme.

Myslel som, že napíšem nejakú poznámku k tvrdeniu „historikov“ typu F. Vnuka, že na Slovensku nebolo žiadne povstanie, ale som si to rozmyslel.

So srdečným pozdravom

Dr. Andrej Eliáš

Vážený pán redaktor,

naša spoločnosť je spoluorganizátorom výstavy Zo súčasnej slovenskej heraldickej tvorby, ktorú by sme v r. 1996 radi predstavili tiež v USA a Kanade. Keďže uskutočnenie tohto zámeru bude veľ'mi náročné, už teraz sa snažíme pripravovať pôdu tak, aby prezentácia výstavy bola čo najdôstojnejšia.

V tejto súvislosti dovoľ'ujem si obrátiť sa na Vás s prosbou o pomoc. V prílohe Vám posielam krátky oznam. Prosil by som vás, pokiaľ by to bolo možné, o jeho publikovanie vo Vašich Zprávach SVU.

Pre lepšiu informáciu o výstave, našej spoločnosti a jej aktivitách prikladám tiež d'alšie materiály. Pokiaľ by ste mali záujem o bezplatný odber nášho časopisu Genealogicko-heraldický hlas, vd'ačne Vám vyhovíme.

Dakujem za porozumenie i pomoc.

Mgr. Milan Šišmiš, tajomník

Slovenská genealogicko-heraldická spoločnosť' pri Matici slovenskej

Vážený pán mgr. Šišmiš,

Váš oznam uverejňujeme v tomto čísle ZPRÁV a, samozrejme, máme záujem o časopis Genealogicko-heraldický hlas. V tomto čísle, ktoré ste mi láskavo poslali, zaujala ma kronika slovenského vlasteneckého rodu Daxnerovcov. Totiž, hneď po vojne, Milan Daxner bol v Košiciach predsedom Koordinačného výboru všetkých odbojových zväzov, v ktorom, na jeho návrh, ja som bol zvolený tajomníkom. Poznal som tiež dobre Xeniu, vdovu po Cyrilovi Daxnerovi, ktorý zomrel v r. 1945, ako uvádzate, na následky väzenia v koncentračnom tábore Mauthausen. Z Vašej tabuľky vidím, že Milan Daxner zomrel v r. 1979 a pani Xenia (dnes 84ročná) ešte stále žije v Košiciach.

Srdečne pozdravujem,

Dr. Andrej Eliáš

Odkazy redaktora:

Prof. Dr. Josef Kalvoda, Avon, CT

Ďakujem za cenné a zaujímavé články. Pokiaľ ide o Dr. V. Chalupu, ja som s ním mal počas päťdesiatich rokov písomné styky. Totiž on a prof. Dr. M. Povolný vydávali časopis Tribuna, do ktorého, na ich žiadosť, ja som často prispieval krátkymi črtami a recenziami českých a slovenských kníh, vydávaných v exile. Raz alebo dvakrát dostal som od Dr. Chalupu „paper“ namierený proti komunistickému pražskému režimu so žiadosťou, aby som ho odovzdal kubanskému (pred-Castrovmu) veľvyslancovi u OSN. Ja som to urobil, za čo mi veľvyslanec Dr. Emilio Nuñez Portuondo podakoval a – nakoľko viem – ten „paper“ potom prečítal na zhromaždení OSN.

So srdečným pozdravom

A. Eliáš

Ing. Mirek Trčka, Bukurešť, Rumunsko

Ďakujem za vtipné poviedky, ktoré ste publikovali v Naších snahách (vychádzajú v Rumunsku, nie v Bratislave). Váš spisovateľský talent ma prekvapil, i keď z Vašich skvelých prekladov som si ho mohol domyslieť. Aj Vaša perokresba (?) chalupy a dvora, ktoré patrili Vašej rodine po stáročia, je majstrovská. Jej názov „Nostalgie“ nemožno vylepšiť. Budúci zjazd SVU bude možno na Slovensku.

Srdečne pozdravujem

Andrej E.

Dr. Mílovi Rechcíglovi

sme dlžní dve gratulácie: Prvú za jeho staro-novú funkciu predsedu SVU, a druhú (s ktorou sa musí deliť s Evou), že sa nedávno stal dedkom (už po štvrtýkrát). Rodičia malej Linsey sú tiež členovia SVU.

Všem krajanům ENCYKLOPEDIE EXILU (Kdo je kdo)

Chtěli bychom, aby v této encyklopedii bylo co nejvíc žijících i zesnulých exulantů, at' už jejich exil, emigrace, krajanství, či jak to chceme nazývat, bylo motivováno jakkoli. V této fázi nám pomůžete tím, že nám sdělíte co nejdříve své jméno a adresu. Až budeme mít uspokojivý adresář, což by mělo být během dvou nebo tří měsíců, rozešleme každému, o kom budeme vědět — bez ohledu na postavení a zásluhy — příslušný dotazník, z něhož pak bude sestaveno encyklopedické heslo.

Snad vám ani nemusíme říkat, že tento gigantický projekt bude nákladný. Pokud byste tedy sami chtěli nějakou částkou přispět nebo věděli, kdo by nám mohl pomoci, laskavě to do zprávy pro nás poznamenejte a my sdělíme, jak by se mohla úhrada provést.

Prosíme, abyste o tom pověděli i svým přátelům, aby tato encyklopedie mohla být opravdu reprezentativní a představila Čechy a Slováky v zahraničí — případně už navrátilší se domů — v největší síle.

Můžete psát buď na adresu Nakladatelství Faun, Španělská 6, 120 00 Praha 2, Česká republika, tel/fax (011-42-2) 26 02 87 nebo Halina Brěňová, 315 West End Ave., 8B, New York, N.Y. 10023, tel/fax (212) 721-4303.

Těšíme se na vaši odezvu.

Oznámenie Slovenskej genealogicko-heraldickej spoločnosti

V r. 1991 pripravilo Trenčianske múzeum v Trenčíne v spolupráci s Maticou slovenskou v Martine výstavu Zo súčasnej slovenskej tvorby, predstavujúcu práce troch najvýznamnejších slovenských heraldických výtvarníkov — akad. maliara Jána Šveca, ing. Zdenka G. Alexyho a Ladislava Čisárika ml. Výstavu tvorí 30 panelov s vyobrazeniami rodových, mestských, obecných a cechových erbov, ako aj štátnych symbolov Slovenskej republiky. Po prvom sprístupnení na Trenčianskom hrade výstava putovala po dvanástich mestách na Slovensku. Vo februári tohto roku mala svoju prvú zahraničnú premiéru v rumunskej Oradei. Jej ďalšie reinstalácie sú dohodnuté v Juhoslávii, Maďarsku, na Ukrajine a Poľsku, uvažuje sa aj o Českej republike a Rakúsku. V r. 1996, kedy sa v Ottawe uskutoční Medzinárodný heraldický a genealogický kongres, by sme radi predstavili túto výstavu aj na americkom kontinente. Veľmi by sme ocenili záujem kohokoľvek v Kanade a v USA, kto by bol ochotný pomôcť nám pri uskutočnení tohto zámeru.

Milan Šišmiš

*Slovenská genealogicko-heraldická spoločnosť
Novomeského 32, 036 52 Martin*

OPRAVY ADRES

Stará adresa:

Mrs. Victoria E. Stevens
2810 Grand Canal Court
Venice, CA 90291

Mrs. Mia Valert
6843 Chisholm Ave.
Van Nuys, CA 91406

Mrs. Dagmar D. Seiner
8 Seventh Ave.
Brooklyn, NY 11217

Dr. Ota Barta
750 Tall Oaks Dr., #3100J
Blacksburg, VA 24060

Dr. James A. Eckert
146 Mohegan Ave., #1
New London, CT 06320

Dr. Eva Eckert
146 Mohegan Ave., #1
New London, CT 06320

Mrs. Irina Rybacek
22 Rolling Rd.
Somerset, NJ 08873

Mr. Pavel Gibian
50 Sturges Ridge Rd.
Wilton, CT 06897

Mrs. Ivana J. Field
230 W 105th St., #13D
New York, NY 10025

Ms. Alice S. Mayer
9828 La Jolla Farms
La Jolla, CA 92037

Mrs. Elena Rezuchova
1968 View St., #2
Salt Lake City, UT 84105

Dr. Mirko Novak
1723 Midwest Club
Oak Brook, IL 60521

Dr. Thomas L. Gral
7507 Lurline Ave.
Canoga Park, CA 91306

Mrs. Eleonor B. Sutter
1318 22 St., N.W. #203
Washington, DC 20037

Dr./Mrs. Bob Semrad
1528 Mancha Dr.
Boulder City, NV 89005

Dr. Joseph S. Bielecki
5610 Habart St., #1D
Pittsburg, PA 15217

Nová adresa:

844 16th St., #6
Santa Monica, CA 90403

1626 S. Barrington Ave., #4
Los Angeles, CA 90025

15 Washington's Head Quarters
Dobbs Ferry, NY 10522

P.O. Box 11819
Blacksburg, VA 24062-1819

20 Laura Ave.
Mystic, CT 06355-3628

20 Laura Ave.
Mystic, CT 06355-3628

169 Nassau St.
Princeton, NJ 08542-7066

715 Pequot Ave.
Southport, CT 06490-1416

160 72nd St. #733
Brooklyn, NY 11209-2064

7539 High Ave.
La Jolla, CA 92037-5214

2231 Logan Ave.
Salt Lake City, UT 84108-2714

6342 Midnight Pass Rd. #120
Sarasota, FL 34242-2448

9652 Keokuk Ave.
Chatsworth, CA 91311-5430

APO Embassy Bratislava
Washington, DC 20521-0001

4836 Val Verde Ct.
Las Vegas, NV 89122-6136

160 S 19th St.
Pittsburg, PA 15203-1856

Stará adresa:

Mr. Vladimír Kajlík
4415 Judson, #4
Royal Oak, MI 48072

Karel Nesvera
Wiedstr 22A
5000 Köln, Germany

Dr. Ota Barta
750 Tall Oaks Dr., #3100J
Blacksburg, VA 24062

Mrs. Liana Blum
16867 Kingsbury St., #126
Granada Hills, CA 91344

Mr./Mrs. Dennis Polivka
3522 Duff Dr.
Falls Church, VA 22042

Mr. Michael J. Kopanic
136 Annadale Ave.
Akron, OH 44304

Dr. J. G. Fodor
3 Sussex Place
St. John's, New Foundland
Canada A1C 5S7

Dr. J. V. Frei
305 Huron St.
London, Ont., Canada N6A 2K1

Mr. Karel Sobotka
P. O. Box 13748
S. Barbara, CA 93107

Mr. Frank C. Dvorsky
12 Wilson Dr.
Northfield, NJ 08225

Ing. Vladimír Gregř
Sudstrasse 38
6020 Kriens, Switzerland

Mr. Jaroslav Vondracek
Erlenweg 6
3005 Bern, Switzerland

Dr. Ing. V. Hubka
ETH HG F 48
8092 Zürich, Switzerland

Mr. Otakar Bozejovsky
Lindenstr. 32
8008 Zürich, Switzerland

Mr. Ant. P. Pasek
Gartenstr. 5
8102 Oberstringen, Switzerland

Dr. Vera Stejskalova
10 Vedharrsv.
18245 Stockholm, Sweden

Nová adresa:

1605 Lincoln Ave.
Lincoln Park, MI 48146-2351

Ahrstr. 33
D 50859 Koel, Germany

Skacelova 39A
61200 Brno, Czech Republic

18832 Kenya St.
Northridge, CA 91326-2420

228 San Remo Ave.
Warm Mineral Springs, FL 34287

20 Maple Ave.
Cresson, PA 16630-1580

P.O. Box 64069
Holland Cross Postal Outlet
Ottawa, Canada K1Y 4S0

100 Millside Dr., #1506
Milton, Ont., Canada L9T 5E2

HG U17A CMR420, Box 1963
APO AE 09063, Germany

2508 Leeds Ave.
Northfield, NJ 08225-1421

Wichlernweg 18
6020 Kriens, Switzerland

Marzilistr. 19
3005 Bern, Switzerland

Meierwis 6
8606 Greifensee, Switzerland

Gerechtigkeitstr. 31
8002 Zürich, Switzerland

Kirchweg 89
8102 Oberstringen, Switzerland

Akerbyvägen 336
18335 Täby, Sweden

**Statement of Ownership,
Management and
Circulation**
(Required by 39 U.S.C. 3685)

1A. Title of Publication ZPRAVY SVU # 2042	1B. PUBLICATION NO.					2. Date of Filing Oct. 10, 1994
	6	9	9	5	4	
3. Frequency of Issue bimonthly	3A. No. of Issues Published Annually 6					3B. Annual Subscription Price member \$ 2.00 non - \$ 6.00

4. Complete Mailing Address of Known Office of Publication (Street, City, County, State and ZIP + 4 (Ind. (Use printer)
CZECHOSLOVAK SOCIETY OF ARTS AND SCIENCES, INC. 190-17A, 69th Ave., Flushing, NY.

5. Complete Mailing Address of the Headquarters or General Business Office of the Publisher (Use printer) **1136**

6. Full Name and Complete Mailing Address of Publisher, Editor, and Managing Editor (This item MUST NOT be blank)
Publisher (Name and Complete Mailing Address)
SAME

Editor (Name and Complete Mailing Address)
SAME

Managing Editor (Name and Complete Mailing Address)
Dr. Andrew Elias, 10713 Hoverton Ave., Fairfax, VA 22030

7. Owners (If owned by a corporation, its name and address must be stated and also immediately thereunder the names and addresses of stockholders owning or holding 1 percent or more in value of stock. If not owned by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If owned by a partnership or other unincorporated firm, its name and address, as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a nonprofit organization, its name and address must be stated.) (Item must be completed.)

Full Name	Complete Mailing Address
N/A	

8. Known Bondholders, Mortgagees, and Other Security Holders Owning or Holding 1 Percent or More of Total Amount of Bonds, Mortgages or Other Securities (If there are none, so state)

Full Name	Complete Mailing Address
N/A	

9. For Completion by Nonprofit Organizations Authorized to Mail at Special Rates (DSM Section 479.12 only)
The purpose, function, and nonprofit status of this organization and the exempt status for Federal income tax purposes (Check one)

(1) Has Not Changed During Preceding 12 Months
(2) Has Changed During Preceding 12 Months
(If changed, publisher must submit explanation of change with this statement)

Extent and Nature of Circulation (See instructions on reverse side)	Average No. Copies Each Issue During Preceding 12 Months	Actual No. Copies of Single Issue Published Nearest to Filing Date
A. Total No. Copies (Net Press Run)	1,530	1,200
B. Paid and/or Requested Circulation 1. Sales through dealers and carriers, street vendors and counter sales	--	--
2. Mail Subscription (Paid and/or requested)	1,302	1,141
C. Total Paid and/or Requested Circulation (Sum of 1B1 and 1B2)	1,302	1,141
D. Free Distribution by Mail, Carrier or Other Means Samples, Complimentary and Other Free Copies	222	19
E. Total Distribution (Sum of C and D)	1,526	1,150
F. Copies Not Distributed 1. Office use, left over, unaccounted, spoiled after printing	4	40
2. Return from News Agents	--	--
G. TOTAL (Sum of E, F1 and F2—should equal net press run shown in A)	1,530	1,200

11. I certify that the statements made by me above are correct and complete
Signature and Title of Editor, Publisher, Business Manager, or Owner
Ruzena Zemanova administrator

Stará adresa:

Mr. Pavel Tigrid
30 rue Croix des Petite Camps
75001 Paris, France

Dr./Mrs. Dalimil Kybal
310 Island Dr.
Key Biscayne, FL 33149

Mr. Dalibor Hajda
10312 Terry Bay #2
Cupertino, CA 95014

Dr. Thomas L. Gral
7507 Lurline Ave.
Canoga Park, CA 91306

Nová adresa:

Ministerstvo kultury CR
Valdstejske nam. 4, Praha, CR

2333 Brickell Ave., # 815
Miami, FL 33129-2411

10145 Carmen Dr.
Cupertino, CA 95014

9652 Keokuk Ave.
Chatsworth, CA 91311-5430

Odstěhovali se do ČR:

Dr. Karel Skalicky, Via Mariano D'Amelio 24, 00165 Roma, Italia
Mons. Dr. Karel Vrana, rektor Nepomucena, Via Concordia 1, 00183 Roma, Italia
Vladimir Skutina, Uetlibergstrasse 200, 8045 Zürich, Switzerland
Dr. Jiri Setlik, 3900 Linnean Ave., Washington, DC 20008
Ivan Medek, Natterg. 12/1/25 1170 Wien 17, Austria
Vera Valasek, 510 Abercon, Montreal, Que, Canada H3R 2B4
Ivan Krajbich, 96 Meadowbank Rd., Etobicoke, Ont. Canada

Zemřeli:

Dr. George J. Vlasak, 7904 Springway, Towson, MD 21204
Mrs. Jarmila Novotna-Daubek, 162 E 80 Str., New York, NY 10021
Mrs. Eliska A. Hulova, Via N. Dodero 2/4A, 16146 Genova, Italia
Mr. George R. Romovacek, 4601 5th Ave., #625, Pittsburg, PA 15213
Mr. Milan Halla, 2510 Virginia Ave., NW., Washington, DC 20037
Mr. Miroslav Levy, 38 Rt. de Schiffenen, 1700 Fribourg, Switzerland
Mr. Jan B. Vlcek, M.D., 30 Quincy Str., Chevy Chase, MD 20815
Mr. Frantisek Vana, 1 Knutsford St., Balwyn, Vic. 3103, Australia

Přestěhování bez adresy (pošta vrácena):

Mr./Mrs. Jiri Prochazka, 3175 Neilson #2, Ste Foy P.Q. Canada G1W 2V7
Mrs. Dagmar A. Stodolova, 21 rue Sautter, 1202 Geneve, Switzerland
Mr. Petr Stransky, Av. Bel-Air 65, 1814 La Tour de Peilz, Switzerland
Mr. Thomas W. Marton, 115-5th Str. N.E., Washington, DC 20002

V seznamu švýcarské MS nové adresy:

Marie Pernegr, Ch. du Nantet 3, 1245 Cologne-Bellerive, Switzerland
Dr. Milos Povondra, Im Stigler 26, 4312 Magden, Switzerland
Dr. M. Peckova-Bartova, 42 rue Moillebeau, 1209 Geneve, Switzerland
Dr. Tomas C. Hoppe, Waldhofstr. 32, 4310 Rheinfelden, Switzerland

Nový člen:

Mrs. Jiřina Soukup, 100-16 Short Hill Rd., Forest Hills Gardens, NY 11375

SVU NEWS (ISSN 0036-2050)
190-17A 69th Ave., #2A
Flushing, N.Y. 11365

Return Postage guaranteed.
2nd class postage
paid at Flushing, N.Y.